

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนากระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์โดยใช้คนตรี
พื้นบ้าน เป็นการวิจัยเพื่อ ศึกษากระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์โดยใช้คนตรีพื้นบ้าน
ที่เหมาะสม กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และเพื่อพัฒนากระบวนการแก้ปัญหา
อย่างสร้างสรรค์โดยใช้คนตรีพื้นบ้านให้กับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยไว้ดังนี้

1. สถานภาพผู้ตอบแบบสำรวจพบว่ากระบวนการพัฒนากระบวนการแก้ปัญหา
อย่างสร้างสรรค์โดยใช้คนตรีพื้นบ้าน โดยภูมิปัญญาท้องถิ่นจะทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดี
ระหว่างโรงเรียน และชุมชน มากที่สุดและเป็นการสืบทอดวัฒนธรรม โดยเกิดผลดังนี้

1.1 ผลที่เกิดกับนักเรียน

นักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายการวิจัยในครั้งนี้พบว่าการจัดการเรียนรู้ใน
การพัฒนากระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์โดยใช้คนตรีพื้นบ้าน โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ในชุมชนจัด ได้เหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้เรียน นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับภูมิปัญญา
ท้องถิ่นโดยการสืบค้น ถอดความรู้ภูมิปัญญาที่มีอยู่ในตัวคน เป็นความรู้ที่ผู้อื่นสามารถเรียนรู้
รวบรวมจัดเป็นคลังข้อมูล ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมให้นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาพัฒนาต่อยอด
ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ได้อย่างเหมาะสม นักเรียน
มีความเข้าใจขั้นตอนในการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน
การจัดการกระบวนการแก้ปัญหาทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการแสวงหาความรู้ มี
คุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงานมีจิตสำนึกใน การใช้พลังงานทรัพยากร และ
สิ่งแวดล้อม นักเรียนมีการตรวจสอบ ปรับปรุงการทำงานแต่ละขั้นตอนตามลำดับว่าเป็นไป
ตามที่วางแผนไว้หรือไม่ ทั้งก่อนการทำงาน ขณะปฏิบัติงานและเมื่อทำงานสำเร็จแล้ว นักเรียน
มีการจัดระบบงานและระบบคนทำงานเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

รวมทั้งนักเรียนมีมารยาทที่ดีในการทำงานทำให้เกิดสัมพันธภาพในการทำงานร่วมกับภูมิปัญญาและเพื่อนๆ ในกลุ่ม

1.2 ผลที่เกิดกับครู

การพัฒนากระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์โดยใช้คนตรีพื้นบ้านในครั้งนี้ ทำให้ผู้บริหาร โรงเรียนและครูได้ตระหนักว่าได้เปิดโอกาสให้บุคลากรผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้ร่วมกันวางแผน และยอมรับว่ากระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การทบทวนทบทวนของนักเรียน โดยใช้การจัดการความรู้ เป็นงานสำคัญที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปสู่จุดหมายของหลักสูตรทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนมีการนำไปออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งตอบสนองความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.3 ผลที่เกิดกับภูมิปัญญาท้องถิ่น

การพัฒนากระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์โดยใช้คนตรีพื้นบ้านในครั้งนี้ ส่งเสริมให้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้รู้ ผู้สูงอายุในชุมชนมีบทบาทในการถ่ายทอดความรู้สู่คนรุ่นใหม่ เกิดความภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และเห็นความสำคัญถึงองค์ความรู้ที่มีอยู่ในตัวเอง สามารถปรับตนเองให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ เกิดการรวมกลุ่มในเชิงสร้างสรรค์ของภูมิปัญญาในการสร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของบุคคล

ข้อค้นพบในการวิจัยในครั้งนี้ประกอบไปด้วยประเด็นต่าง ๆ คือ การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งในทุกประเด็นต้องขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง โดยในทุกกิจกรรมเป็นการพัฒนากระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเห็นพลังของภูมิปัญญาทางด้านการเล่าประสบการณ์ในตัวเอง สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลง เพื่อนำไปสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง บนพื้นฐานของความเป็นไทยและรักในท้องถิ่นของตนเอง

2. การพัฒนากระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์โดยใช้คนตรีพื้นบ้านให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2.1 การถอดบทเรียนจากฐานการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใช้เครื่องมือการจัดการความรู้โดยเทคนิคเรื่องเล่าเร้าพลังตามแนวคิดของ โนนากะและทาเคอุชิ ซึ่งประกอบไปด้วย

2.2 การถอดความรู้ฟังลึก โดยนักเรียนกลุ่มเป้าหมายทุกคนไปฟังภูมิปัญญาเล่าเรื่อง การเป่าแคนจากภูมิปัญญา ซึ่งนักเรียนได้มีการสอบถามในบางประเด็นที่สนใจเพิ่มเติม ภูมิปัญญาการเป่าแคน ได้แก่ นายสมบัติ สิมห้ำ ในบรรยากาศที่เป็นกันเอง

2.3 การสกัดขุมความรู้ เมื่อนักเรียนได้ฟังเรื่องราวเกี่ยวกับการเป่าแคน ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนเขียนความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ โดยเขียน 1 แผ่น แล้วนำไปจัดที่บอร์ดที่จัดไว้

2.4 การสังเคราะห์แก่นความรู้ เมื่อนักเรียนนำความรู้ที่ได้จากกระบวนการเรียนรู้ไปคิดที่บอร์ดเรียบร้อยแล้ว นักเรียนทุกคนมาร่วมกันศึกษาความรู้ในกระดาษ แล้วแยกเป็นหมวดหมู่ ความรู้หมวดเดียวกันไปไปคิดในกลุ่มเดียวกันนักเรียนร่วมกันหลอมรวมความรู้ให้เป็นข้อความที่สละสลวย ทำให้ได้องค์ความรู้ใหม่

2.5 วิธีการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เครื่องมือการจัดการความรู้ การทบทวนหลังการปฏิบัติงาน ผู้เรียนได้สะท้อนตามข้อคำถาม พบว่าก่อนเริ่มกิจกรรมทุกคนคิดว่าการเล่นดนตรีพื้นเมืองเรื่องแคนเป็นการเป่าที่ยาก ต้องเป็นคนที่มีร้องเพลงเป็นเท่านั้นจึงไม่ค่อยอยากเป่าและให้ความสนใจ สิ่งที่ได้เกินความคาดหมายในครั้งนี้ คือ เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่สนุกสนาน ทุกคนได้แสดงออกถึงความรัก ความเอื้ออาทรระหว่างวัย ซึ่งถึงคุณค่าของคนตรีพื้นบ้าน ทำให้ทุกคนได้มากกว่าความคาดหวังที่ตั้งไว้ แต่สิ่งที่ต้องเพิ่มเติม คือ การเพิ่มเวลาในการจัดการศึกษาเพิ่มเติม จากกระบวนการเรียนรู้สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ตลอดจนสามารถนำไปบูรณาการในการเรียนรู้เรื่องอื่น ตามความต้องการในปัจจุบัน เป็นการผสมผสานวัฒนธรรมในสองยุคเข้าด้วยกัน

2.6 การถอดบทเรียน เป็นการสืบค้นความรู้จากการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเขียนเป็นแผนที่ความคิด (Mind Map) ลงบนกระดาษชาร์ตที่เตรียมไว้ สามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ การเป่าแคน ได้องค์ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับแคน ประวัติความเป็นมาตลอดจนเทคนิคต่างๆของการเป่าแคนประโยชน์จากแคน ความรู้ แล้วสังเคราะห์เป็นรายงานการดำเนินงาน โครงการการศึกษาคนตรีพื้นบ้านที่เหมาะสมกับชุมชน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย กระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์โดยใช้คนตรีพื้นบ้านในท้องถิ่นที่เหมาะสมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่านักเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นและผู้ปกครองนักเรียน มีความเห็นก่อนดำเนินการจัด

กิจกรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยเรียงความคิดเห็นจากค่าเฉลี่ยจาก 3 ลำดับแรก
ได้แก่

1. การเรียนรู้คนตรีที่บ้านเรื่องแกน โดยภูมิปัญญาท้องถิ่นจะทำให้เกิด
ความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียน และชุมชน มากที่สุด
2. การเรียนรู้คนตรีที่บ้านเรื่อง โปงกลางในท้องถิ่นเป็นการสืบทอดวัฒนธรรมของ
ชุมชนและสามารถพัฒนานักเรียนให้เกิดความรักในท้องถิ่น
3. ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้านคนตรีที่บ้าน ในท้องถิ่น
มากขึ้น

แสดงว่าการเรียนรู้คนตรีที่บ้านในชุมชน โดยภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นกิจกรรมที่
ควรนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนากระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียน
ซึ่งจะนำไปสู่การสืบทอดวัฒนธรรมของชุมชนและสามารถพัฒนานักเรียนให้เกิดความรักใน
ท้องถิ่นได้และใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ได้อย่างเหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่ง
สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความรู้ในท้องถิ่นของสำนักงานกองทุนสนับสนุน
งานวิจัย. (2547 : 12-13) ที่เสนอไว้ว่าการสร้างสังคมความรู้แห่งอนาคตให้เกิดขึ้นอย่างยั่งยืน
กระบวนการตัดสินใจหรือดำเนินการใดๆ ของท้องถิ่น สังคม และประเทศที่ตั้งอยู่บนพื้นฐาน
ของความรู้ ความจริงอย่างเป็นเหตุเป็นผล การมีส่วนร่วมจากทุกคน เป็นการสร้างความรู้ให้
เกิดขึ้นอย่างหลากหลายนำไปสู่การแก้ไขปัญหาท้องถิ่น แหล่งความรู้ใหม่จะมีส่วนผสมจาก
องค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นพื้นฐานสำคัญจากการเรียนรู้ของสังคมทุกระดับผ่าน
กระบวนการศึกษา กระบวนการวิจัย และกระบวนการพัฒนาประเทศ และที่สำคัญเป็น
กระบวนการที่สร้างความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมแห่งการค้นหาความรู้ความจริงของคน
เนื่องจากความรู้ในความจริงเป็นความหมายใหม่แห่งความเท่าเทียมกันของคนในสังคมแห่ง
อนาคต การพัฒนาสังคมใหม่ให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เป็นการสร้างสังคมแห่งความจริงที่มี
ความเป็นเหตุเป็นผล เป็นสังคมแห่งการค้นหาและค้นพบความรู้ความจริงอย่างมีส่วนร่วมจาก
กลุ่มคนอันหลากหลายทั้งในกระบวนการศึกษา รวบรวมข้อมูล การวิพากษ์วิจารณ์ การหา
ข้อสรุป และการคิดวิจัย โดยเน้นการพัฒนาจากฐานของข้อมูลท้องถิ่นของคนท้องถิ่นเพื่อคน
ท้องถิ่นและโดยคนท้องถิ่นอย่างหลากหลายเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 24 (2) ซึ่งกล่าวไว้ว่าการจัดกระบวนการเรียนรู้
ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดเนื้อหาและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ
และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด

การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติทำได้ คิดเป็น ทำเป็น เกิดการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งมีความสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ผู้สอนและผู้เรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ จัดการเรียนรู้ให้เกิดได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานงานความร่วมมือกับบิดามารดา และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ 2546 : 14 – 15) และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มาตรา 7 ที่กล่าวไว้ว่าในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง ส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 5) และจัดการเรียนรู้ตรงกับที่กำหนดไว้ในจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ข้อ 5 ที่เสนอว่า มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552 : 5)

ผลวิจัยพบว่า การพัฒนากระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์โดยใช้ดนตรีพื้นบ้านให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่องแผนใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ จัดได้เหมาะสมกับสภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนมีการใช้เครื่องมือได้เหมาะสม ซึ่งประกอบด้วย เรื่องเล่าเร้าพลัง การสกัดขุมความรู้ การสังเคราะห์แก่นความรู้ การแบบบันทึกผลหลัง การปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ และการถอดบทเรียน นักเรียนฟังเรื่องเล่าจากมวลประสบการณ์ของภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ในการทำงาน ทำให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน ตลอดจนจัดการองค์ความรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ พัฒนาภูมิปัญญาต่อยอดใช้ประโยชน์ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ได้ ซึ่งเป็นการสั่งสม สืบทอดและรักษาไว้อย่างรู้คุณค่าซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ด้านสถาบันการศึกษา ที่กล่าวว่า

1. พัฒนาระบบการเรียนการสอนที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง ค้นหาศักยภาพเด็กและพัฒนาให้สอดคล้องกับความสามารถและความถนัด ส่งเสริมเป็นเลิศ เชื่อมโยงการเรียนรู้ในระบบและนอกระบบการศึกษา ควบคู่กับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม

2. พัฒนาและจัดการเรียนการสอนที่มุ่งให้เด็กและเยาวชนมีความรู้ทักษะพื้นฐานเข้มแข็ง พร้อมต่อการประกอบอาชีพ รวมทั้งชี้แนะแนวทางการเข้าสู่อาชีพ เพิ่มความรู้เรื่องทักษะชีวิตทักษะพื้นฐาน วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนทุกรูปแบบ

3. สร้างและพัฒนากำลังคนที่มีความเป็นเลิศในการสร้างสรรค์นวัตกรรม โดยพัฒนาระบบการเรียนรู้อันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เน้นการปฏิบัติจริงตั้งแต่ชั้นปฐมวัย ให้ผู้รู้และผู้เชี่ยวชาญจากสถานประกอบการด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ และผู้รู้ด้านภูมิปัญญาไทยมีส่วนร่วมถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์

4. สร้างองค์ความรู้ใหม่ และนำไปสู่การสร้างนวัตกรรม โดยให้ความสำคัญกับฐานทางด้านเทคโนโลยีที่พึ่งพาตนเอง นำภูมิปัญญาไทยผสมผสานกับเทคโนโลยี รวมทั้งเผยแพร่องค์ความรู้อย่างกว้างขวาง

5. เป็นแหล่งข้อมูลของชุมชนและที่ปรึกษาทางวิชาการของชุมชน ทำการวิจัยร่วมกับชุมชน ถอดรหัสความรู้ ภูมิปัญญาที่อยู่ในตัวคนให้เป็นความรู้ที่เปิดเผย และสร้างกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองในการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ชุมชนสามารถนำไปใช้ในวิถีประจำวันรวมทั้งสร้างศักยภาพชุมชนให้สามารถจัดการความรู้ในชุมชน

ในการวิจัยยังส่งผลให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาระบบการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยการสืบค้น ถอดความรู้ ภูมิปัญญาที่มีอยู่ในตัวคน เป็นความรู้ที่ผู้อื่นสามารถเรียนรู้ รวบรวมจัดเป็นคลังข้อมูล ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมให้นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม นักเรียนมีความเข้าใจขั้นตอนในการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน การจัดการกระบวนการแก้ปัญหาทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมนักเรียนมีการตรวจสอบ มีการปรับปรุงการทำงานแต่ละขั้นตอน ตามลำดับว่าเป็นไปตามที่วางแผนไว้หรือไม่ ทั้งก่อนการทำงาน ขณะปฏิบัติงานและเมื่อ

ทำงานสำเร็จแล้ว นักเรียนมีการจัดระบบงานและระบบคนทำงานเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพรวมทั้งนักเรียนมีมารยาทที่ดีในการทำงานทำให้เกิดสัมพันธภาพในการทำงานร่วมกับ ภูมิปัญญาและเพื่อนๆ ในกลุ่มจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 สมรรถนะที่ 3 ที่กล่าวไว้ว่า ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเองในสาระที่ 2 คนตรี มาตรฐาน ศ.2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างคนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่า ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

และในการวิจัยครั้งนี้ยังเป็นการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) ที่ได้ประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านโสกคลองในรอบที่ 2 มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ 3 ตัวบ่งชี้ คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน และการฟังผลการประเมินระดับคุณภาพ พอใช้ ตัวบ่งชี้ที่ 2 สนใจแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ รอบตัว ใช้ห้องสมุดแหล่งความรู้และสื่อ ต่าง ๆ ได้ทั้งในและนอกสถานศึกษา ผลการประเมินระดับคุณภาพ ดี ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีวิธีการเรียนรู้ของตนเองเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น ได้สนุกกับการเรียนรู้และชอบมาโรงเรียน ผลการประเมินระดับคุณภาพ ดี สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) มีข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาการศึกษาด้านผู้เรียนควรส่งเสริมผู้เรียนให้รู้จักวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ คิดอย่างมีเหตุผล คิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ การปรับปรุงการเรียนเปลี่ยนวิธีการสอนจัดประสบการณ์จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพครูจัดกิจกรรมการอยากรู้ อยากเห็น ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สถานศึกษาจัดสื่อสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าและการเรียนรู้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). 2550 : 32) ในการพัฒนากระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์โดยใช้ดนตรีพื้นบ้านให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง แคน จึงเป็นการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเองจากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถพัฒนากระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนที่สอดคล้องกับสมรรถนะ ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 และมาตรฐานการเรียนรู้สาระศิลปะ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนากระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์โดยใช้คนตรี
ที่บ้าน

1.1 ควรให้ความสำคัญโดยให้นักเรียนสามารถแสดงความคิดและจินตนาการใน
การเรียนรู้ได้อย่างอิสระ

1.2 ควรมีการพัฒนากระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์โดยใช้คนตรีที่บ้าน
โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

1.3 ควรเพิ่มศักยภาพของภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยการเชื่อมโยงกับเครือข่าย
ภายนอก

1.4 ควรพัฒนาคนให้มีคุณภาพ คุณธรรม อยู่ในครอบครัว ชุมชนที่อบอุ่น และ
สามารถพึ่งตนเองได้อย่างมีศักดิ์ศรี

1.5 ควรมีการปรับทัศนคติของสังคมให้ยกย่องผู้ที่ใฝ่รู้ ใฝ่ศึกษาค้นคว้าเป็นคนที่
มีคุณค่า สมควรได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติ

2. ข้อเสนอแนะต่อการวิจัยด้านการพัฒนากระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์
โดยใช้คนตรีที่บ้าน

2.1 ควรส่งเสริมและประสานชุมชนให้เกิดการรวมกลุ่มอย่างถาวรของภูมิปัญญา
ท้องถิ่นรวมทั้งเชื่อมโยงสร้างเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

2.2 ควรจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ชุมชนให้เอื้อต่อการส่งเสริมการเรียนรู้
และพัฒนาที่เรียนรู้ให้เหมาะสมกับกิจกรรม และเหมาะสมกับผู้เรียน

2.3 ควรมีการทำวิจัยที่บ้านที่นักวิจัยในชุมชนร่วมกับ โรงเรียนรวมทั้งจัดระบบ
การวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้เชิงลึก